

กำลังคนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย

005187

โดย

นายสมชาย ปุณเกษม ร.บ.(เกียรตินิยม)

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญาโทบัณฑิต

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาการปกครอง

พ.ศ. ๒๕๐๗

005187

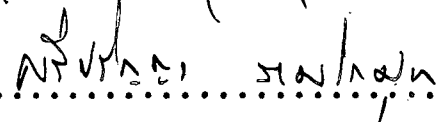
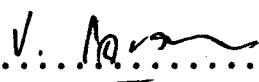
i 17687603

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ฉบับนี้เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุม รองศาสตราจารย์ ดร. ประชุม โฉมฉาย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บทคัดย่อ

ในการเสริมสร้างชาติให้ก้าวหน้าทันสมัยต้องพึ่งการพัฒนาคน และองค์การที่บุคคลเข้าดำเนินการ เป็นที่ทราบกันดีว่า บัณฑิตต่างๆ เช่น ทุน ทรัพยากรธรรมชาติ ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และการค้าระหว่างประเทศ มีบทบาทอย่างมากในการสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ แต่กล่าวถึงคนก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าบัณฑิตอื่นๆ อย่างไรก็ตามวิชานี้เป็นวิชาใหม่ที่เพิ่งได้รับความสนใจ แนวความคิดและทฤษฎีต่างๆในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงยังไม่มีกำหนดไว้อย่างแจ่มชัด ดังนั้นในวิทยานิพนธ์นี้ จึงมุ่งในการวิเคราะห์นโยบายและกลยุทธ์ (Strategy) ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มากกว่าการประมาณผลตอบแทนอันได้จากการลงทุนในการพัฒนาคน พรอมทั้งเสนอแนวความคิดทั่วไปและปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องและสรุปข้อขอเสนอแนะในการแก้ปัญหาต่างๆเหล่านั้นด้วย.

Thesis Title "The Role of Manpower in Economic
Development of Thailand"

Name Mr. Somchai Poonakasem Department Government Date 2502

ABSTRACT

The building of modern nations depends upon the development of people and organization of human activity. Such factors as capital, natural resources, foreign aid, and international trade, of course, play important roles in economic growth, and to manpower is attached no less significance than to other factors. However, this subject being a new field of interest, the concepts and methodologies of human resource development are not clearly formulated. So more interest is shown in the thesis in analyzing appropriate policies and strategies of human resource development than in estimating the returns on investments in man. The objective is thus to present a general analysis of the policies and strategies of human resource development together with some general considerations and problems arising out of them. In the concluding chapter suggestions for solving such problems are offered.

คำนำ

โครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจะบรรลุผลตามเป้าหมายมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถและได้รับการฝึกฝนในด้านต่างๆมีเพียงพอที่จะปฏิบัติงานตามโครงการเหล่านั้นหรือไม่ ดังนั้นการวางแผนกำลังคนจึงนับได้ว่าเป็นงานสำคัญอย่างยิ่งและจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายผู้เขียนได้สนใจในเรื่องกำลังคนเป็นพิเศษ จึงได้ศึกษาและค้นคว้าเรื่องกำลังคนเรื่อยมา เมื่อผู้เขียนได้มีโอกาสเสนอนิพนธ์จึงได้เลือกหัวเรื่อง "บทบาทของกำลังคนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย" เป็นชื่อเรื่องในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์นี้

ในการดำเนินงานเขียนวิทยานิพนธ์นี้ ลำพังผู้เขียนย่อมไม่อาจจะดำเนินการมาได้เป็นผลสำเร็จสมบูรณ์ ถ้าหากขาดเสียซึ่งความเอื้อเฟื้อและความร่วมมืออย่างแท้จริงจากบุคคลเหล่านี้คือ คุณธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์ เศรษฐกรโท สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ได้กรุณาให้คำแนะนำและจัดหาเอกสารทางราชการให้ คุณวิจิตรฯ พรหมพันธุ์ นักสถิติโทสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้กรุณาแนะนำแนวทางให้แกผู้เขียน คุณบรรยง คุโรวาท สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ให้พิมพ์เอกสารต่างๆ คุณพันธ์ะ เรืองฤทธิ์ สำนักวิชาการและวางแผน กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และคุณพ่ายพิ พยอมยนต์ สำนักสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ได้ช่วยผู้เขียนในการค้นหาเอกสารต่างๆ คุณศิริวรรณ พ่วงฉาง ได้ช่วยผู้เขียนในด้านต่างๆตลอดเวลา ตลอดจนเพื่อนๆทั้งที่กองตรวจและรายงาน สำนักงานประมาณและที่คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ช่วยผู้เขียนในเรื่องการพิมพ์และสนับสนุนผู้เขียนเรื่อยมา นอกจากนี้ผู้เขียนขอแสดงความคารวะต่อท่านเจ้าของชื่อเขียนต่างๆที่ผู้เขียนได้นำมาอ้าง และในประกอบการศึกษาเรื่องนี้อย่างสูง และผู้เขียนยอมถือว่าท่านทั้งหลายเหล่านี้ได้เป็นผู้เกื้อกูลต่อความสำเร็จของผู้เขียนด้วย

อนึ่ง การศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะสำเร็จลงได้ยากขึ้นอีก
หลายเท่าหรืออาจไม่สำเร็จเลย ถ้าหากขาดความอนุเคราะห์จากท่านอาจารย์
ดร. ประชุม โฉมฉาย ที่ได้กรุณารับและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้ ทำให้ผู้เขียน
เห็นความสำเร็จและมีกำลังใจยิ่งขึ้น ซึ่งผู้เขียนรู้สึกตระหนักในบุญคุณอันนี้
เป็นอันพัน.

สมชาย ปุณเกษม

1๑ พฤษภาคม 2508

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

คำนำ.....

รายการตารางประกอบ

บทที่

๑	บทนำ.....	๑
๒	กำลังคนกับการพัฒนาการ เศรษฐกิจ.....	๔
	ความนำ.....	๔
	กำลังคนในฐานะ เป็นรากฐานของกำลังทางทหารและทาง	
	เศรษฐกิจแห่งชาติ.....	๖
	ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการ เศรษฐกิจกับกำลังคน..	๑๕
	การใช้กำลังคนให้เป็นประโยชน์.....	๑๘
๓	สถานะประชากรของประเทศไทย.....	๒๘
	ความนำ.....	๒๘
	ประวัติความสนใจปัญหาประชากรและการสำรวจประชากร	
	โดยสังเขป.....	๓๐
	แนวโน้มการเพิ่มประชากรและปัจจัยอันมีผลต่อแนวโน้มการ	
	เพิ่มของประชากร.....	๓๖

	ประชากรของประเทศไทยในอนาคต.....	๕๓
	นโยบายประชากรของประเทศไทยและผลสะท้อนต่อกำลังคน..	๖๓
๔	กำลังคนในประเทศไทย.....	๖๕
	ความนำ.....	๖๕
	แนวความคิดและนิยามศัพท์.....	๗๐
	อุปทานกำลังคนในประเทศไทย.....	๗๓
	อุปสงค์กำลังคนในประเทศไทย.....	๘๕
๕	หลักและวิธีการพัฒนากำลังคน.....	๑๑๑
	ความนำ.....	๑๑๑
	การวางแผนพัฒนากำลังคน.....	๑๑๒
	การวิเคราะห์ปัจจัยตั้งเป้าหมายกำลังคน.....	๑๑๕
	หลักการในการพัฒนากำลังคน.....	๑๒๕
	หน่วยงานที่รับผิดชอบในการวางแผนพัฒนากำลังคนในระดับ ชาติ.....	๑๓๖
๖	ปัญหาและข้อเสนอแนะบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกำลังคน.....	๑๔๐
	ปัญหาและข้อเสนอแนะเรื่องการศึกษา.....	๑๔๐
	ปัญหาและข้อเสนอแนะการสร้างกำลังคนใหม่เป็นผู้นำ.....	๑๕๕
	ปัญหาและข้อเสนอแนะทางการสาธารณสุข.....	๑๖๖
	ปัญหาพื้นฐานทางสังคมของไทย.....	๑๗๓
	สรุป.....	๑๗๕
	บรรณานุกรม.....	๑๘๓

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑ จำนวนประชากรและอัตราเพิ่มรายปีของประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๕๓ - ๒๕๐๓.....	๓๘
๒ อัตราเกิด อัตราตาย อัตราเพิ่มของประชากรไทย พ.ศ.๒๔๕๕ - ๒๕๐๕	๔๘
๓ อัตราเพิ่มของประชากรไทยจำแนกตามภาคทางภูมิศาสตร์ พ.ศ.๒๔๕๐ - ๒๕๐๓.	๕๐
๔ จำนวนประชากรและอัตราการเพิ่มประชากร พ.ศ.๒๔๕๕ - ๒๕๐๓.....	๕๒
๕ จำนวนประชากรไทยแยกประเภทตามอายุ พ.ศ.๒๔๕๐, ๒๔๕๐ และ ๒๕๐๓.....	๕๔
๖ จำนวนประชากรโดยประมาณจำแนกตามเพศ ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓.....	๕๖
๗ อัตราเกิด อัตราตาย และอัตราการเพิ่มประชากรของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๒๓.....	๕๘
๘ จำนวนประชากรในเมืองและชนบทแยกตามเพศและอายุ พ.ศ. ๒๕๐๓, ๒๕๑๓ และ ๒๕๒๓.....	๖๐
๙ จำนวนประชากรของประเทศไทยในอนาคต.....	๖๑
๑๐ จำนวนประชากรของประเทศไทยในอนาคต.....	๖๒
๑๑ กำลังแรงงานของประเทศไทย พ.ศ.๒๔๕๐, ๒๔๕๐, ๒๔๕๓ และ ๒๕๐๓.....	๗๓
๑๒ ผู้ปฏิบัติงานและผู้ว่างงานของกำลังแรงงานในประเทศไทย พ.ศ.๒๔๕๐, ๒๔๕๓ และ ๒๕๐๓.....	๗๔
๑๓ เปรอ เซนซ์ของกำลังแรงงานที่ทำงานในเกษตรกรรมและไม่ใช่เกษตรกรรม....	๗๔
๑๔ การประกอบอาชีพของกำลังแรงงานจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๔๕๐.....	๗๖
๑๕ ประชากรอายุ ๑๑ ปีขึ้นไปทำงานในเชิงเศรษฐกิจแยกตามสภาพการทำงาน และประเภทอาชีพ.....	๗๘
๑๖ ประชากรอายุ ๑๑ ปีขึ้นไปทำงานในเชิงเศรษฐกิจแยกตามสภาพการทำงาน และประเภทอุตสาหกรรม.....	๗๘

๑๗	ประชากรอายุ ๑๑ ปีขึ้นไปที่ทำงานในเชิงเศรษฐกิจและไม่ทำงาน ในเชิงเศรษฐกิจแยกตามประเภทของกิจกรรมและเพศ.....	๘๐
๑๘	จำนวนประชากรที่อยู่ในสถานับ จำแนกตามลักษณะแรงงานและเพศ.....	๘๒
๑๙	ผู้ปฏิบัติงานแยกตามสถานะการทำงาน.....	๘๓
๒๐	ผู้ปฏิบัติงานในเขตเทศบาลทั่วราชอาณาจักรจำแนกตามอาชีพ.....	๘๔
๒๑	ผู้ปฏิบัติงานในเขตเทศบาลทั่วราชอาณาจักรจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม.....	๘๕
๒๒	กำลังแรงงานของประเทศไทยแยกตามเพศและกลุ่มอายุ ๕ ปี ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๒๓.....	๘๐
๒๓	กำลังแรงงานของประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๒๓.....	๘๑
๒๔	ประชากรอายุ ๑๑ ปีขึ้นไปทำงานในเชิงเศรษฐกิจแยกตามประเภทอาชีพใหญ่ ปี พ.ศ. ๒๕๐๓, ๒๕๐๘ และ ๒๕๒๓.....	๘๒
๒๕	ประชากรอายุ ๑๑ ปีขึ้นไปทำงานในเชิงเศรษฐกิจแยกประเภทตาม อุตสาหกรรมปี พ.ศ. ๒๕๐๓, ๒๕๐๘ และ ๒๕๒๓.....	๘๓
๒๖	จำนวนกำลังคนทางวิทยาศาสตร์และเทคนิคจนถึงปี ๒๕๐๘ ในส่วน สาธารณะและเอกชน.....	๘๖
๒๗	จำนวนที่เพิ่มขึ้นของอุปทานของกำลังคนทางวิทยาศาสตร์และเทคนิค ระหว่างปี ๒๕๐๔ - ๒๕๐๘.....	๘๗
๒๘	จำนวนความต้องการกำลังคนทางวิทยาศาสตร์และเทคนิคที่เพิ่มขึ้น ระหว่างปี ๒๕๐๔ - ๒๕๐๘.....	๑๐๓
๒๙	ความต้องการกำลังคนที่ประมาณระหว่างปี ๒๕๐๓ - ๒๕๐๘ ตามอาชีพที่แน่นอน ตามสาขาที่เลือก.....	๑๐๕
๓๐	ความต้องการตามสาขาเศรษฐกิจและความระดับการศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๒๓ (ประมาณขั้นต่ำ).....	๑๐๖
๓๑	ความต้องการตามอาชีพเศรษฐกิจและความระดับการศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๒๓ (ประมาณขั้นต่ำ).....	๑๐๘

๓๒	ความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. ๒๕๐๖.....	๑๕๒
๓๓	ความต้องการกำลังคนและจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๓.....	๑๕๒
๓๔	งบพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๐๕.....	๑๕๒
๓๕	งบประมาณในการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ระยะที่ ๒	๑๕๓
๓๖	งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๘.....	๑๕๖
๓๗	จำนวนผู้จบการศึกษามหาวิทยาลัยและวิทยาลัยตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๐๑ - ๒๕๐๖.....	๑๖๒

